

Spectacolul Teatrului Național de Operetă nu riscă să fie judecat din punct de vedere al acurateții istorice și culturale, ci doar din punct de vedere uman și formal. Prima parte descrie varietatea socială a anilor '70, aflată în căutarea fericirii, văzută, aceasta, în mod fatalmente greșit, ca identificare a partenerului adecvat. Costumele minunate ale Doinei Levintza contribuie la magia translatării în timp. Vedem, printre altele, o rochie inspirată de Mondrian, alta, inspirată de Vasarely. În partea a doua, localizarea temporală dispăre, în favoarea unui ambient sonor care se leagă de natural mai curând decât de cultural. Explozia finală, perfect controlată prin disciplină dansantă, recurge la celebrul *Vals rus* al lui Șostakovici, pentru a dovedi ceea ce mai era de dovedit, că fericirea, sau împlinirea, nu există. Beatrice Rancea, prin figura severă pe care o păstrează tot timpul, ne-o explică în modul cel mai clar. Este un spectacol de balet, în care contează timpul, nu spațiul. De aceea, se mizează pe diversitatea tipurilor și se ajunge la dinamizarea lor temporală. În schimb, în spectacolul de la Sibiu, unde timpul istoriei este explicit evocat, spațiul este cel care contează, deoarece fiecare mișcare, dintr-un colț al scenei, este acompaniată subtil de o alta, din alt colț. Scaunele aruncate unul peste altul ca în celebra piesă a lui Ionesco, gesturile febrile ale barmanului, exhibițiile rusului, împlinirile șaizecioptistului constituie ingrediente care transformă temporalul în existențial. Dimpotrivă, ritmurile Valsului rus, de la Operetă, care antrenează, într-un singur vârtej, varietatea tipurilor umane, aflate în căutarea unui același lucru pe care, vai, nu-l vor găsi niciodată, ne trimit către limitele unui spațiu care poate fi al nostru, al tuturor sau al nimănu.

Teatrul Național „Radu Stanca“ din Sibiu – Balul, versiune scenică de Mihaela Michailov și Radu-Alexandru Nica după o idee a Théâtre du Compagnol. Regia: Radu-Alexandru Nica. Decor și light-design: Helmut Stürmer. Costumele: Maria Miu. Coordonator muzical-compozitor: Vasile Șirli. Cu: Diana Fufezan, Gabriela Neagu, Ofelia Popii, Florentina Țilea, Codruța Vasiu, Florin Coșuleț, Adrian Maticoc, Adrian Neacșu, Horia Nicoară, Cătălin Pătru, Viorel Rață, Pali Vecsei. Data premierei: 20 ianuarie 2007.

Teatrul Național de Operetă „Ion Dacian“ – Bal. Regia și coregrafia: Yvette Bozsik după o idee originală de Pető József. Scenografia: Doina Levintza. Premiera: 1 aprilie 2007.

Constantin PARASCHIVESCU

RADIO

Firea și inconstanța

N-am fost la barul Majestic la o audiție despre care mi s-a spus că s-a lăsat cu o vehementă contestare a limbajului vulgar și obscen. Piesa radiofonică a lui Cornel Mimi Brănescu *Dumnezeu de a doua zi*, prezentată în ciclul „Dramaturgi români contemporani“ în regia lui Claudiu Goga, care știu că nu semnează orice. Ce limbaj ar fi putut isca indignarea? Opinia unui tată despre femeie că „trebuie să

intri tare în ea, că altfel ți se urcă în cap“? Erechția protagonistului când femeia ce i s-a părut a fi a vieții lui l-a mângâiat și l-a sărutat? Ejacularea ivită la îmbrățișare? Alte posibile expresii șocante nu găsesc ascultând ulterior înregistrarea, iar cele pomenite nu sunt chiar de anatemitat, decât doar într-o ipostază fățarnică. Problema e alta.

Piesa este relatarea unei povesti de dragostea care începe ca un „coup de foudre“ pe stradă, în condițiile rezumate mai sus, și sfârșește imprezvizibil, după un timp, nu prea clar. El a fost atras de ea de cum a văzut-o, i s-a părut că zboară, „parcă mergea în sus“ și a avut revelația unui idol: „Sunt sigur că în dimineața aia avea aripi. Am văzut prima oară cum zboară un înger“. (Aici extazul frazei șchioapătă cu neșcolita „aia“, așa cum un titlu întreg dintr-o altă piesă ce-i aparține – apreciată, aflu – se împiedică în jargon golănesc: *Dacă ăla e cu aia, ai'a lui cu cine-o fi?*). Ea umblă deprimată, era după o experiență sentimentală nefericită și nu se știe cum ajunsese afară din oraș, pe marginea șoselei. De căldură, își scosese tricoul și sutienul. El era ca predestinat pe urmele ei, atras de burta sexi și mai ales de buric, și n-a lăsat-o să se dezbrace de tot pentru că venea un camion și i-a pus mâna pe umăr s-o oprească. Exact în acel moment, o afurisită de musculiță îi intrase în ochi și, frecându-l s-o alunge, părea că plânge. Ceea ce pe ea a înduioșat-o și a simțit nevoia să-l ajute ca pe un copil. L-a mângâiat, l-a sărutat și când s-au îmbrățișat, s-a întâmplat ceea ce a deranjat la audiențe niște urechi mai fine. Mă rog, cu lux de amănunte, începutul poveștii are hazul și savoarea ei. Situația jenantă pentru el, devine pentru femeie revelația că e dorită. Și încep o aventură pasionată, frumoasă, pentru el de vis, pentru ea de adorație. Atunci, ce nu merge? Ce afectează relația?

Prea multe explicații nu aflăm. Se întrebă și ei, pe rând, pentru că piesa e o suită de monologuri care se intercalează, ale lui și ale ei. Cu referiri la aceleași întâmplări, dar interpretări diferite. Procedul e interesant, pretinde o anume abilitate a autorului de a alterna intervențiile și de a contura din ele o împrejurare de viață verosimilă și demnă de atenție. Din acest punct de vedere, Mimi Brănescu se dovedește versat, fructificând cu logică și realism episoadele unei povești care se leagă firesc și promițător, stârnind curiozitatea. Până la un punct. De la un moment dat, relația lor se volatilizează în descrieri despre excentricitățile părinților care le-au căzut pe cap, amorul tatălui lui cu mama ei și extazul sonor de rigoare, apoi al tatălui cu o femeie de la un etaj mai jos, apariția tatălui ei și dispariția celui al lui, alor ei și alte motive care fac insignifiantă idila ce începuse atât de ofertant. Înstrăinarea cuplului se produce fără să resimțim drama, care, dacă e presupusă, nu e și transmisă în termeni autentici. Problema e că autorul se pierde în amănunte-balast și, până la urmă, impresia e aceeași cu a femeii despre propria ei viață: „Diferența dintre viața mea și un film foarte bun e că la mine nu s-au legat lucrurile“. Pe cine interesa, de pildă, că bărbatul nu poartă vara chiloți? că a transpirat instantaneu când i-a văzut ea chipul prin vitrină? că mama ei pictează un Sfântul Gheorghe cu sulita pe capacul WC-ului? și face 16 căderi de calciu când vine propriul ei soț? Etcetera.

Înregistrarea e cursivă și cu accent pe reflexie, în tonuri firești și cât se poate convingătoare. Vlad Zamfirescu nuanțează confesiunile, Medeea Marinescu e mai tranșantă și parcă distantă. Ca de obicei, echipa tehnică a redacției asigură o transpunere sugestivă și de data aceasta un debut: inginer Mirela Georgescu.